MANABADI.COM™ It's Ours

ద్రవ్యలోటు మరియు రెవెన్యూలోటు

Ans: లోటు అనగా ప్రభుత్వ పద్దులలో రాబడులకు వ్యయాలకు మధ్య తేడా. లోటు అనేక రకాలు. వివిధ నిర్వచనాలలో ప్రభుత్వ ప్రణాళిక తెలిపే విధానాలు. లోటులలో ముఖ్యమైనవి (2) 'రెవెన్యూలోటు & ద్రవ్యలోటు'. వాటిని గురించి తెలుసుకుందాం. ఇటీవల బడ్జెట్‌లలో వాటిని గుర్తించడం జరిగింది.

(1) రెవెన్యూలోటు: రాష్ట్ర రెవెన్యూ వసూళ్లకంటే రెవెన్యూ వ్యయం అధికంగా ఉండే స్థితి. 1956-57 బడ్జెట్‌ల ప్రకారం మిగులు ఏర్పడింది. ఆయా కాలంలో క్రమంగా పెరిగి లోటు ఏర్పడింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం విధించిన షరతుల వల్ల ఇది ఎక్కువ పెరుగుతున్నది. కేంద్ర ఆర్థిక సంఘం సిఫార్సుల మేరకు ఆర్థిక బాధ్యత బడ్జెట్ నిర్వహణ చట్టం (FRBM)-2003లో తెచ్చారు. ఈ చట్టాన్ని నిర్దేశించినట్లు అమలు చేస్తున్న రాష్ట్రాలలో A.P ఒకటి. మార్చి 2008. 2006-07 నుండి నాటికి రాష్ట్రం రెవెన్యూ లోటును పూర్తిగా తొలగించింది. 2007-08 బడ్జెట్‌లో రెవెన్యూ మిగులు 451 cr, 2008-09 బడ్జెట్‌లో 709 cr లకు మిగులును చూపించారు.

This document is submitted by Manabadi User, we are not responsible for any copyright violation. For any discrepancies please email us info@manabadi.com

2009-10 బడ్జెట్ లో రెవెన్యూ వ్యయం
10,558 cr కాగా రెవెన్యూ రాబడి 78,964 cr. గా
ఉండటం వల్ల 2406 cr మిగులు ఏర్పడింది. ఇది
రాష్ట్ర ఆదాయంలో 3.96%. గా ఉంటుంది.

(2) ద్రవ్యలోటు: రెవెన్యూ వసూళ్లు, రుణ రహిత మూలధన
వసూళ్లకంటే రెవెన్యూ మరియు మూలధన వ్యయం ఎక్కువైతే
వచ్చేదే ద్రవ్యలోటు. దీనినే అప్పుల ద్వారా పూడ్చుకుంటారు. మరొక
విధంగా చెప్పాలంటే

ద్రవ్యలోటు = బడ్జెట్ లోటు + మొత్తం రుణాలు

2009-10 బడ్జెట్ లో మొత్తం రుణాలు 16,198 cr.
బడ్జెట్ లోటు (లేదా మిగులు) → 36 cr ఉంది
కాబట్టి ద్రవ్యలోటు 16,162 cr ఇది రాష్ట్ర ఆదాయంలో
3.96%. గా ఉంది.

పై విశ్లేషణ బట్టి ఆదాయం ఖర్చుల మధ్య
రెవెన్యూ ఖాతా పరంగా అది కొంతమేర మిగులు ఉన్నప్పటికీ
ద్రవ్యలోటు పరంగా FRBM చట్టం నిర్దేశించిన 3% కి
మించి ఉంది. కాబట్టి రాష్ట్ర ప్రగతి పథంలో పయనించాలంటే
ప్రణాళికేతర వ్యయాన్ని తగ్గించుకుని పెట్టుబడులను పెంచుతూ
లోటును తగ్గించుకోవలసి ఉంది.

This document is submitted by Manabadi User, we are not responsible for any copyright violation. For any discrepancies please email us info@manabadi.com

MANABADI.COM It's Ours

కేంద్రం నుండి బదలాయింపబడే వనరులు.

ప్రణాళికా లక్ష్యాలు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు

ఏ రాష్ట్రమైనా తన బడ్జెట్ అవసరాలకు ఆర్థిక వనరులు అవసరం.

ఆర్థిక వనరులు 2 రకాలుగా రాష్ట్రానికి లభిస్తాయి.

(1) రాష్ట్ర సొంత వనరులు: ~~(2) పన్నులు ప్రధాన~~ (2) కేంద్రం నుండి

బదలాయింపు వనరులు. ఇవి ప్రధానంగా పన్నులు మరియు

పన్నుయేతర వనరులు ద్వారా లభిస్తాయి. మొత్తం లో 80% వరకు

రాష్ట్ర ఆదాయం సమకూరుతుంది

కేంద్రం నుండి బదలాయించబడే వనరులు

2 రకాలుగా ఉంటాయి. (1) కేంద్రం పన్నుల వాటా పన్నుల వాటా.

(2) గ్రాంట్లు రూపంలో. వీటిని గురించి క్రింద వివరించబడినవి.

(1) కేంద్ర పన్నుల వాటా: కేంద్రం పన్నుల వాటా ద్వారా అందిస్తుంది

ఆర్థిక సంఘాల సిఫారసుల మేరకు finance commission

ఈ పద్ధతుల ప్రకారం కేంద్రం - రాష్ట్రాల మధ్య పంపిణీ చేయబడును.

ప్రస్తుతం పంపిణీ చేసే పన్నుల వాటా రాష్ట్ర ఆదాయంలో కూడా

మొదటి నుండి ఇప్పటి వరకు పెరుగుతూ ఉన్నాయి.

కాలం	పన్నుల వాటా కోట్లు
1956-57	5
1983-84	408
1995-96	2563
2005-06	6951

This document is submitted by Manabadi User, we are not responsible for any copyright violation. For any discrepancies please email us info@manabadi.com

www.manabadi.com

MANABADI.COM It's Ours

పై వివరణ ప్రకారం కేంద్రం నుండి రాష్ట్రాల
కు లోటు క్రమంగా పెరిగింది.

② ద్రవ్యలోటు పెరగడం: ఇది ప్రతి Finance Commission
సిఫార్సుల మేరకు పెరిగి ఉంటాయి. కేంద్రం నుండి రాష్ట్రాలకి
ద్రవ్యలోటు 4 రకాలుగా లభిస్తాయి.

① కేంద్ర పన్నులు, రాష్ట్ర ప్రణాళిక పన్నుల మొత్తంలో
కేంద్రం ఇచ్చే వాటా.

② ముఖ్యంగా, వరదలు వంటి ప్రకృతి విపత్తుల సమయంలో
సహాయంగా ఇచ్చే గ్రాంట్లు.

③ ద్రవ్య పునరావాసం, ప్రాథమిక వసతుల మరమ్మత్తుల
కొరకు ఇచ్చే గ్రాంట్లు.

④ రాజ్యాంగంలోని 275(1) ~~[illegible]~~ అధికరణ ప్రకారం
వికేంద్రీకరణ మరియు ... కొరకు కేంద్రం ఇచ్చే ప్రణాళికేతర గ్రాంట్లు.

మొత్తం మీద కేంద్రం నుండి రాష్ట్రానికి లభించే
ద్రవ్యలోటు క్రింద పేర్కొనబడింది.

సంవత్సరం	ద్రవ్యలోటు కోట్ల రూ.
1956-57	2
1983-84	270
1995-96	1586
2005-06	3597
2009-10	13245

www.manabadi.com

This document is submitted by Manabadi User, we are not responsible for any copyright violation. For any discrepancies please email us info@manabadi.com

పై వివరాల ప్రకారం విద్యాపరంగా

రాష్ట్రంలో కాలేజీల సంఖ్య పెరిగింది.

మొత్తం మీద తెలంగాణలోని కాలేజీల వారీగా

[illegible] వరకు 1956-57 లో 7 కాలేజీలుండగా 2009-10

కి 25,354 కాలేజీలకు చేరింది. ఇటీవల దశాబ్దంలో ఇది

ఎక్కువగా పెరిగింది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రైవేట్ కళాశాల

కొరకు ప్రోత్సహించిన కారణ ప్రభుత్వం మంచి అనుమతులిచ్చింది.

లేకపోయింది వనరులు తగ్గింది ఇంకా కొంతవరకు

అవసరం లేదని

This document is submitted by Manabadi User, we are not responsible for any copyright violation. For any discrepancies please email us info@manabadi.com

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఋణ రూపాలు ?

MANABADI.COM It's Ours

Ans: రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సాధారణ వనరులు కాకుండా వివిధ రంగాలలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాల కోసం ఋణాలు సేకరించి వ్యయం చేస్తుంది. ఈ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు కావలసిన నిధులను సేకరించుటకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఋణం తీసుకొని ఉపయోగిస్తుంది. ఈ ఋణం అంతర్గతంగాను, బహిర్గతంగాను కూడా ఉంటుంది.

(1) అంతర్గత ఋణం: రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకునే ఋణాలు 4 రకాలు (a) కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి ఋణాలు (b) బహిరంగ మార్కెట్ ఋణాలు (c) వాణిజ్య బ్యాంకుల నుండి తీసుకునే ఋణాలు (d) చిన్న మొత్తాల పొదుపు.

(2) బహిర్గత ఋణాలు: అంతర్జాతీయ సంస్థల ఋణాలు ముఖ్యంగా world bank (IBRD), విదేశీ ఆర్థిక సంస్థల నుండి అంతర్జాతీయ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ (IFC), ఆసియా అభివృద్ధి బ్యాంకు (ADB) నుండి ఋణాలు (IDA) అంతర్జాతీయ అభివృద్ధి సంస్థ ఋణాలు తీసుకుంటుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నేరుగా విదేశీ ఋణాలు తీసుకోరాదు. ఈ ఋణాలన్నీ కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి లభిస్తాయి.

రాష్ట్రం పై ఋణ భారం రోజురోజుకు ఎంతో పెరుగుతుంది.

This document is submitted by Manabadi User, we are not responsible for any copyright violation. For any discrepancies please email us info@manabadi.com

(కోట్లు)

సంవత్సరం	అంతర్గత రుణం	బహిర్గత రుణం	మొత్తం రుణం
1956-57	107	11	118
1983-84	2219	138	2357
1990-91	27305	1809	29114
2003-04	50600	8090	58770
2007-08	78375	5513	83888
2008-09			

పై వివరాల వలన మనకు తెలియునదేమనగా మొత్తం రుణం క్రమంగా పెరుగుచున్నది. [illegible] విదేశీ రుణం కంటే ప్రభుత్వ రుణం పెరుగుచున్నది [illegible] రుణ చెల్లింపు భారం [illegible] ద్వారా వలన పెరుగుచున్నది రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు 48% రుణ చెల్లింపులకు [illegible] మన రుణ భారం తీవ్రతను తెలియచేయుచున్నది. [illegible] రాష్ట్ర రుణ భారం పెరుగుచున్నదని అభిప్రాయపడినది. [illegible] విత్త క్రమశిక్షణను పెంపొందించి రుణ విముక్తికి మనం కృషి చేయవలసి యున్నది.

This document is submitted by Manabadi User, we are not responsible for any copyright violation. For any discrepancies please email us info@manabadi.com

MANABADI.COM™ It's Ours

UNIT - 5

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పంచవర్ష ప్రణాళికలు - ఇటీవల పంచవర్ష ప్రణాళికలు పరిష్కారాలు - ప్రణాళికలు ఆర్థిక సహాయం వివరాలు క్లుప్తంగా వివరించండి.

www.manabadi.com

This document is submitted by Manabadi User, we are not responsible for any copyright violation. For any discrepancies please email us info@manabadi.com